

Advokatska/Odvjetnička komora
Federacije Bosne i Hercegovine

Broj: 3668/24
Sarajevo: 29.10.2024.godine

PARLEMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Dom naroda
N/ r Predsjedavajućeg gospodina Martinović Tomislava
Hamdije Kreševljakovića 3, Sarajevo

VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Kabinet premijera
N/r gospodina Nikšić Nermina
Hamdije Čemerlića 2, Sarajevo

FEDERALNO MINISTARSTVO PRAVDE
N/r Ministra gospodina Škobić Vedrana
Valtera Perića 15, Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primijeno: 29-10-2024			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
02	-02-	1581	/20

Predmet: Izjašnjenje na stav o prijedlogu Zakona o advokaturi FBiH od strane Vijeća stranih investitora BiH od 28.10.2024.godine i Američke trgovačke komore u BiH od 28.10.2024.godine

Poštovani,

Nakon što smo pročitali izjašnjenje na stav prijedloga Zakona o advokaturi FBiH od strane Vijeća stranih investitora BiH od 28.10.2024.godine i Američke trgovačke komore u BiH od 28.10.2024.godine utvrdili smo da isti nisu dati radi zaštite interesa stranih investitora, nego isključivo zbog partikularnih interesa nekih stranih advokatskih kancelarija koje su članice toga vijeća.

Komentari na postojeći tekst člana 62. prijedloga Zakona o advokaturi su potpuno neosnovani. Iz samog teksta ove odredbe je vidljivo da ona nikome ne ograničava pravo na obavljanje djelatnosti, niti se advokatima onemogućava saradnja sa bilo kim. Ovom odredbom se samo propisuju pravila ponašanja advokata članove Advokatske/Odvjetničke komore FBiH kako bi se spriječila nelojalna konkurencija i spriječilo bilo čije nezakonito postupanje.

Da bi se bolje shvatila svrha ove odredbe, potrebno je znati da su nekoliko advokatskih kancelarija iz Srbije i Austrije, u namjeri da ostvare nezakoniti profit, osmislili sistem postupanja radi izigravanja propisa Bosne i Hercegovine. Sistem se sastoji u tome da, kada klijent od strane advokatske kancelarije naruči advokatske usluge u BiH, ona za to angažuje u pravilu mlade i jeftinije advokate u BiH, ali prilikom naplate advokatskih usluga, ta strana advokatska društva vrše fakturisanje i naplatu od klijenta, sebi zadržavaju daleko veći dio fakturisanog iznosa, a domaćim advokatima isplaćuju manji dio. Da bi se domaćim advokatima onemogućio bili kakav kontakt sa klijentom, sva ta strana advokatska društva su osnovala vlastita društva u BiH koja nisu advokatska društva, nego klasična trgovačka društva. Pošto su navedena domaća društva pod punom kontrolom stranih advokatskih društava, ona vrše ugovaranje advokatskih usluga sa klijentom, fakturišu advokatske usluge klijentu i naplaćuju fakturisane iznose. Umjesto da svoje usluge naplaćuju od klijenta, domaći advokati koji su povezani sa stranim advokatskim društvom svoje usluge obračunavaju tom domaćem trgovačkom društvu u daleko manjem iznosu, te se na taj način ostvarena dobit doznačuje u inostranstvo. Ova struktura je potpuno nezakonita jer domaće trgovačko društvo nema i ne može imati registrovanu djelatnost pružanja pravnih usluga. Alternativa ovom modelu je da strano advokatsko društvo samo ugovara, fakturiše i naplaćuje advokatske usluge od klijenta, a domaći advokat fakturiše svoje usluge stranom advokatskom društvu.

Jasno se utvrđuje da faktički domaći advokati koji naplate puni iznos za pružene advokatske usluge, dobijaju manji dio, a strani advokati će izvući ekstra profit od djelatnosti domaćih advokata. Osim toga, umjesto u BiH, puni iznos nagrade koju klijent plaća za izvršene usluge BiH advokata, umjesto u BiH plaća se u inostranstvu. U slučaju potrebe, dostavićemo Vam dokumentaciju koja sve ovo potvrđuje.

Postoje dvije kategorije stranih advokatskih društava i načina na koji dobijaju poslove na međunarodnim transakcijama koje se vezane za BiH.

- Jednu kategoriju predstavljaju velika globalna advokatska društva koje poslove dobivaju na osnovu svoga imena i reputacije koju imaju na svjetskom nivou. Ova društva nemaju nikakve stalne saradnike u BiH, nego u BiH biraju advokate za saradnju samo za određenu transakciju i po pravilu advokat direktno fakturiše svoje usluge klijentu, dok globalno društvo od klijenta naplaćuje samo svoje usluge.

- Druga kategorija društava su tzv "regionalna advokatska društva" koja pokušavaju dobiti poslove u zemljama Balkana na način što se reklamiraju da imaju svoje podružnice u tim zemljama – konkretno u BiH. Kontakt sa klijentima se ostvaruje upravo na osnovu takvih lažnih reklama da strano advokatsko društvo ima svoje institucionalno prisustvo u Bosni i Hercegovine, a nakon što se ugovori posao, on se odvija na način kako je to objašnjeno u prethodnom pasusu.

Pošto u svojim matičnim zemljama ne postoje nikakva ograničenja u odnosu na reklamiranje usluga, ova "regionalna advokatska društva" ništa ne sprječava da vrše nevidenu reklamnu kampanju svojih usluga u BiH, a samim time se vrši i reklamiranje advokata u BiH koji djeluju kao njihova podružnica. Postojećim propisima i Kodeksom advokatske etike Advokatske komore FBiH, reklamiranje advokatskih usluga se smatra nedostojnim i zabranjeno je advokatima. Međutim, ovakvim djelovanjem, strana advokatska društva očigledno ne poštuju ova pravila, te reklamiraju i svoje usluge u BiH kao i advokate u BiH koje te usluge pružaju umjesto njih. Ovakvim postupanjem se vrši nelojalna konkurencija prema svim drugim advokatima u BiH. Šta je osnovni cilj predloženog amandmana na član 62, vidljivo je iz stava dva njihovog prijedloga (stav 1 je samo pamflet i ne znači ništa). Navedenim članom se traži da se na određen način legalizuje nezakonito postupanje i nelojalna konkurencija koju vrše u BiH.

Ukoliko su poznate naprijed navedene činjenice, jasno je zbog čega je Advokatska/Odvjetnička komora FBiH predložila tekst člana 62., ali isto tako postaje i jasno zbog čega je Vijeće stranih investitora i Američka trgovačka komora u BiH predložu svoj tekst člana 62. Zakona o advokaturi.

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, postupajući po službenoj dužnosti, izdalo je mišljenje broj: 01-26-7-011-1/21 od 22.11.2021. godine i zaključilo da član 62. Nacrta zakona ne sadrži obilježja zabranjenog konkurencijskog djelovanja i nije protivan odredbama Zakona o konkurenciji.

Istaknuto je da navedenim članom Nacrta zakona, nije stvorena nikakva pravna prepreka za saradnju između domaćih i stranih advokata, što znači da ne može doći do zatvaranja tržišta

Advokatska/Odvjetnička komora
Federacije Bosne i Hercegovine

advokatske djelatnosti. Analizirajući član 62. Nacrta zakona, a sada Prijedloga Zakona, evidentno je da isti sadrži zabrane vršenja određenih radnji koje su protivne principima obavljanja advokatske djelatnosti, te se kao takvi smatraju težom povredom advokatske dužnosti, a za čije utvrđivanje je nadležna Advokatska/Odvjetnička komora FBIH:

Zakon o advokaturi ne postoji zato da bi štitio advokate, nego da bi štitio njihove klijente i stoga se ne može dozvoliti da advokatsku djelatnost u FBIH obavlja pravno ili fizičko lice koje nema temeljna znanja o pravnom sistemu BiH. To što je tako nešta dozvoljeno u RS nije rezultat nekih viših standarda, nego njihovog emocionalnog stava prema Srbiji i nastojanju da se omogući advokatima iz Srbije da slobodno obavljaju svoju djelatnost u Republici Srpskoj. Nisu tačni navodi da je Zakon u potpunosti protivan pravnoj stečevini EU jer je ovaj Zakon dobio pozitivno mišljenje Ureda za zakonodavstvo i uskladenost s propisima EU, kao stručnog tijela Vlade Federacije Bosne i Hercegovine koje vrši ocjenu uskladenosti propisa sa pravnom stečevinom Europske unije.

Poznato je da potpuna liberalizacija na tržištu pružanja advokatskih usluga zavisi od procesa pregovaranja i od ishoda pregovora, jer članstvo u Europskoj uniji ne znači nužno i slobodu i pravo svih advokata država članica da zastupaju u svim državama članicama bez ograničenja.

Nacrt Zakona o advokaturi Federacije Bosne i Hercegovine, a sada već Prijedlog Zakona, izrađen je u skladu sa evropskim standardima advokature, te je predloženi tekst donesen u konsultaciji i uz podršku Vijeća advokatskih komora i pravnih društava Evrope – CCBE-a (eng. *Council of Bars and Law Societies of Europe*), krovne organizacije koja predstavlja advokate iz država članica Evropske unije i šire, koja se bavi pitanjima vezanim za pravnu profesiju u Evropi. Sasvim je jasno da prijedlog ovog zakona uključuje evropske standarde profesionalnih prava i sloboda advokata, te etička pravila, a sve u svrhu poboljšanja ove pravne profesije i pružanja pravnih usluga u Federaciji Bosne i Hercegovine i Bosni i Hercegovini u cjelini.

Odredba član 62. Prijedloga Zakona o advokaturi FBIH definitivno nije protivna javnom interesu jer doprinosi jednakopravnosti svih advokata FBIH, jasnije određuje njihove međusobne odnose, te onemogućava nezakonito postupanje i nelojalnu konkurenciju kako među advokatima u FBIH, tako i sa inostranim advokatskim društvima.

Advokatska/Odvjetnička komora
Federacije Bosne i Hercegovine

Obzirom na sve naprijed navedeno, Advokatska/Odvjetnička komora FBiH poziva delegate Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine da podrže Prijedlog Zakona o advokaturi Federacije Bosne i Hercegovine i time doprinesu uređenju i boljem funkcioniranju advokatske djelatnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine na zadovoljstvo i korist svih građana.

S poštovanjem

Bekir Gavrnika

Predsjednik

